

Sygn. akt II Ka 633/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak (spr.)
Sędziowie:	SSO Bogdan Górski SSO Mariola Krajewska - Sińczuk
Protokolant:	st.sekr.sądowy Ewa Olewińska

przy udziale Prokuratora Luby Fiłoc

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r.

sprawy **R. G. i J. G. (1)**

oskarżonego z art. 224 §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Sokołowie Podlaskim

z dnia 6 sierpnia 2014 r. sygn. akt VII K 859/13

I. w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że:

- na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk zasądza od R. G. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 800 (osiemset) zł,
- za podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności orzeczonej wobec J. G. (1) za czyn z pkt V aktu oskarżenia przyjmuje art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 58 § 3 kk w zw. z art. 34 § 1 kk i w zw. z art. 35 § 1 kk,
- zasądza od oskarżonych tytułem opłaty za I instancję po 120 zł oraz po 70 zł kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego,

II. w pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy, uznając w tym zakresie apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną,

III. zwalnia oskarżonych od opłaty za II instancję oraz od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 633/14

UZASADNIENIE

R. G. oskarżony został o to, że:

I. w dniu 27 lipca 2013r. w S., pow. (...), woj. (...), odpychając, szarpiąc za mundur, uderzając rękoma po ciele, naruszył nietykalność cielesną st. sierż. T. G. i st. post. M. K., podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, działając w celu zmuszenia funkcjonariuszy do odstąpienia od prawnej czynności służbowej polegającej na jego zatrzymaniu,

tj. o czyn z art. 224 § 2 kk w zb. z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

II. w miejscu i czasie jak w pkt I znieważył słowami uznanymi powszechnie za obelżywe st. sierż. T. G. i st. post. M. K., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk,

III. w dniu 27 lipca 2013r. w budynku Komendy Powiatowej Policji w S., pow. (...), woj. (...), odpychając, szarpiąc za mundur, uderzając rękoma po ciele, naruszył nietykalność cielesną st. sierż. T. G. i st. post. M. K., podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych działając w celu zmuszenia funkcjonariuszy do odstąpienia od prawnej czynności służbowej polegającej na jego zatrzymaniu,

tj. o czyn z art. 224 § 2 kk w zb. z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

IV. w miejscu i czasie jak w pkt III znieważył słowami uznanymi powszechnie za obelżywe st. sierż. T. G. i st. post. M. K., podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk,

nadto J. G. (1) oskarżony został o to, że:

V. w dniu 27 lipca 2013r. w S., pow. (...), woj. (...), odpychając i szarpiąc za mundur, uderzając rękoma po ciele, naruszył nietykalność cielesną st. sierż. T. G. i st. post. M. K., podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych działając w celu zmuszenia funkcjonariuszy do odstąpienia od prawnej czynności służbowej polegającej na zatrzymaniu R. G.,

tj. o czyn z art. 224 § 2 kk w zb. z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

VI. w miejscu i czasie jak w pkt V znieważył słowami uznanymi powszechnie za obelżywe st. sierż. T. G. i st. post. M. K., podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Sokołowie Podlaskim wyrokiem z dnia 06 sierpnia 2014r.:

I. ustalając, iż R. G. dopuścił się zarzucanych mu czynów na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne względem oskarżonego R. G. warunkowo umorzył na okres próby 2 lat;

II. oskarżonego J. G. (1) uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt V aktu oskarżenia i za czyn ten z mocy art. 224 § 2 kk w zb. z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, a z mocy art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 34 § 1 kk i w zw. z art. 35 § 1 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

III. oskarżonego J. G. (1) uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt VI aktu oskarżenia i za czyn ten z mocy art. 226 § 1 kk w zw. z art. 34 § 1 kk i w zw. z art. 35 § 1 kk skazał go na karę 4 miesięcy ograniczenia

wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

IV. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzekł względem oskarżonego J. G. (1) karę łączną 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

V. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet tak orzeczonej kary ograniczenia wolności zaliczył oskarżonemu J. G. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 27 lipca 2013r. do dnia 28 lipca 2013r. i 4 dni kary ograniczenia wolności uznał za wykonane;

VI. zwolnił oskarżonych od opłaty, a wydatki postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator, który na podstawie art. 425 § 1, 2 i 3 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego R. G. oraz w części co do kary i orzeczenia o kosztach sądowych na niekorzyść J. G. (1).

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 1, 2 i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę prawa materialnego, tj. art. 224 § 1 w zw. z § 2 kk, polegającą na wymierzeniu J. G. (1) na podstawie tego przepisu kary ograniczenia wolności, która nie została ujęta w sankcji wskazanego przepisu;
2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 4, art. 7 i art. 410 kpk, polegającą na dowolnej i pobieżnej, dokonanej z przekroczeniem zasad swobodnej oceny dowodów oraz zasady obiektywizmu, ocenie zgromadzonego materiału dowodowego z pominięciem całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, przy ustalaniu elementów strony podmiotowej i przedmiotowej zarzucanych R. G. przestępstw, w sytuacji gdy właściwa ocena całokształtu zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego, winna wieść do wniosku, iż wina i społeczna szkodliwość zarzucanych oskarżonemu czterech czynów jest znaczna i sprzeciwia się tym samym zastosowaniu instytucji warunkowego umorzenia postępowania;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na wadliwym ustaleniu, iż obecna sytuacja majątkowa oskarżonych R. G. oraz J. G. (1) nie pozwala im na uiszczenie pełnych kosztów sądowych, co skutkowało niezasadnym zwolnieniem ich od tego obowiązku w całości, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż uiszczenie tych kosztów w pełnym wymiarze nie byłoby dla nich zbyt uciążliwe.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 437 § 1 kpk wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej R. G. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
2. zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej J. G. (1) przez:
 - wymierzenie mu za czyn V aktu oskarżenia kary 6 miesięcy pozbawienia wolności;
 - warunkowe zawieszenie jej wykonania na okres 2 lat tytułem próby;
 - wymierzenie na podstawie art. 71 § 1 kk kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 15 zł każda;
 - uchylenie zawartego w pkt IV wyroku orzeczenia o karze łącznej;
 - obciążenie oskarżonego J. G. (1) kosztami sądowymi.

W toku rozprawy odwoławczej prokurator poparł apelację Prokuratora Rejonowego w Sokołowie Podlaskim, przy czym zmodyfikował zawarte w niej wnioski i wniósł o zmianę wyroku w części dotyczącej J. G. (1) poprzez orzeczenie

za czyn z pkt V aktu oskarżenia, przy zastosowaniu art. 58 § 3 kk, kary ograniczenia wolności w wymiarze 6 miesięcy polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym i wymiarzenie kary łącznej ograniczenia wolności w stosunku do tego oskarżonego w wymiarze 8 miesięcy polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, natomiast odnośnie R. G. wniósł o uchylenie w tej części wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wniósł o obciążenie oskarżonych kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jako częściowo zasadna zasługuje na uwzględnienie w zakresie podstawy prawnej kary wymierzonej wobec J. G. (1) za czyn z pkt V aktu oskarżenia oraz obciążenia obu oskarżonych kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego, w pozostałym zakresie Sąd Odwoławczy apelację prokuratora uznał za oczywiście bezzasadną.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu prokuratora odnośnie błędu w ustaleniach faktycznych, w ocenie Sądu Odwoławczego, dokonana przez Sąd Rejonowy w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Sokołowie Podlaskim ocena dowodów jest w pełni zgodna z wymogami płynącymi z kodeksu postępowania karnego i orzeczeń Sądu Najwyższego. Sąd I instancji w prawidłowy sposób zebrał i ocenił dowody oraz okoliczności ujawnione w toku postępowania, a na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Nie budzi także wątpliwości, że postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone starannie, a ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest dokładna, nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów chronionej przepisem art. 7 kpk. Sąd I instancji szczegółowo wskazał dowody, którym dał wiarę oraz wyjaśnił, z jakich powodów na taką jego ocenę zasłużyły. Również szczegółowo wskazał dowody, którym waloru wiarygodności odmówił i precyzyjnie oraz przekonywająco wyjaśnił, z jakich przyczyn na wiarę nie zasługują. W ocenie Sądu Okręgowego w Siedlcach ustalenia poczynione w tym zakresie przez Sąd Rejonowy są zatem jak najbardziej prawidłowe, wbrew twierdzeniom skarżącego.

W ocenie Sądu Okręgowego, słusznie Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie skorzystał z instytucji warunkowego umorzenia postępowania w odniesieniu do oskarżonego R. G.. Zgodnie z art. 66 § 1 kk instytucję warunkowego umorzenia postępowania Sąd może zastosować wtedy, gdy wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy uznać należy, iż pomimo znacznej ilości czynów, których dopuścił się oskarżony R. G. oraz charakteru naruszonego dobra, jakim była działalność funkcjonariuszy policji, to jednak sam charakter zdarzenia, jego przebieg i okoliczności, w tym nie do końca uzasadniona interwencja policjantów, pozwala na zastosowanie omawianej instytucji. Pomimo, że oskarżony dopuścił się aż 4 czynów, to pamiętać należy, iż były one wynikiem jednego zdarzenia z udziałem funkcjonariuszy policji. Nie bez znaczenia jest również fakt, iż przedmiotowe zdarzenie miało w życiu oskarżonego incydentalny charakter. Nadto, za zastosowaniem instytucji warunkowego umorzenia postępowania przemawiają także warunki i właściwości osobiste oskarżonego, nie karanego za przestępstwo umyślne i będącego jedynym żywicielem rodziny. Powyższe okoliczności uzasadniają przypuszczenie, iż oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie wejdzie po raz kolejny w konflikt z prawem. Zdaniem Sądu Okręgowego, warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec oskarżonego R. G. czyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań. Jest przy tym wystarczające do tego, by podziało na oskarżonego powstrzymująco i uświadomiło mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności za naruszenie porządku prawnego w przypadku kolejnego wejścia w konflikt z prawem.

Sąd Odwoławczy uznając słuszność zastosowania wobec R. G. dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania, stwierdził, iż celowym byłoby orzeczenie wobec tego oskarżonego świadczenia pieniężnego określonego w art. 39 pkt 7 kk w o oparciu art. 67 § 3 kk. Z treści tego przepisu wynika, iż Sąd umarżając warunkowo postępowanie karne zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości albo w części, może też na niego nałożyć obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 1-3, 5-6a, 7a lub 7b, albo orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 lub nawiązkę oraz

zakaz prowadzenia pojazdów, wymieniony w art. 39 pkt 3, do lat 2. Świadczenie pieniężne, które jest fakultatywne, może zostać orzeczone w każdym przypadku odstąpienia od wymierzenia kary przez sąd, tj. w sytuacjach gdy przepis ustawy pozwala na takie odstąpienie, a także w przypadku warunkowego umorzenia postępowania oraz warunkowego zawieszenia wykonania kary. Ponieważ w niniejszym wypadku mamy do czynienia z warunkowym umorzeniem postępowania karnego w stosunku do R. G., Sąd Odwoławczy celem uświadomienia oskarżonemu naganności jego postępowania orzekł wobec niego, jako dodatkową realną dolegliwość przedmiotowe świadczenie pieniężne. Dlatego Sąd Okręgowy skorygował zaskarżony wyrok w ten sposób, iż na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk zasądził od R. G. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 800 złotych.

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutów apelacyjnych dotyczących oskarżonego J. G. (1) Sąd Odwoławczy podzielił słusność wniosku prokuratora zmodyfikowanego w toku rozprawy apelacyjnej i uznał, iż w niniejszym wypadku zachodzą przesłanki do zastosowania przepisu z art. 58 § 3 kk w podstawie prawnej wymiaru kary za czyn z pkt V aktu oskarżenia. Zgodnie z treścią tego przepisu, jeżeli przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat, sąd może orzec zamiast kary pozbawienia wolności grzywnę albo karę ograniczenia wolności do lat 2, w szczególności jeżeli orzeka równocześnie środek karny. Słusznie w tym zakresie wskazuje w treści swojej apelacji skarżący, iż ustawa nie przewiduje za czyn z art. 224 § 2 kk sankcji w postaci kary ograniczenia wolności, a jedynie karę pozbawienia wolności do lat 3. Biorąc zaś pod uwagę charakter zdarzenia, jego przebieg i okoliczności, Sąd Rejonowy trafnie doszedł do przekonania, iż w odniesieniu do osoby oskarżonego J. G. (1) najodpowiedniejszą byłaby kara ograniczenia wolności, który to pogląd Sąd Odwoławczy jak najbardziej podziela. Sąd Rejonowy nie wskazał jednak właściwej podstawy prawnej wymiaru kary za czyn prawidłowo zakwalifikowany z art. 224 § 2 kk w zb. z art. 222 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk. Dlatego Sąd Okręgowy skorygował w tym zakresie zaskarżony wyrok w ten sposób, iż za podstawę wymiaru kary ograniczenia wolności orzeczonej wobec J. G. (2) za czyn z art. V aktu oskarżenia przyjął art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 58 § 3 kk w zw. z art. 34 § 1 kk i w zw. z art. 35 § 1 kk. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Sąd Odwoławczy uwzględnił także wniosek prokuratora dotyczący obciążenia obu oskarżonych opłatą i kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego, uznając w tym zakresie, iż ich sytuacja materialna i osobista pozwala im na uiszczenie, bez uszczerbku dla utrzymania siebie i ich rodzin, orzeczonych wobec nich kwot tytułem opłaty w wysokości po 120 zł i tytułem kosztów sądowych po 70 zł.

O opłatach za II instancję i wydatkach za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 i 2 Ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych. Za takim rozstrzygnięciem przemawiały względy słusności, skoro postępowanie odwoławcze zainicjowane zostało przez prokuratora wskutek uchybień popełnionych przez Sąd I instancji.

Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.